

Heden en Verleden, museumcollectie als inspiratie Ontwerpen naar aanleiding van de collectie

Heden en verleden

Iedere kunstenaar werkt bewust of onbewust vanuit de traditie van het verleden.

Dat geldt voor de professionele kunstenaar en dat geldt ook voor de kunstenaar in vrije tijd.

In het project 'Museum als Inspiratiebron' zijn kunstenaars uit verschillende textieldisciplines heel bewust op zoek naar dat verleden. Zij laten zich inspireren door de prachtige collecties van Museum Het SieboldHuis, Museum Volkenkunde en de Hortus Botanicus, allen te Leiden. Ze gebruiken deze inspiratie voor een persoonlijke en eigentijdse verwerking. Deze zoektocht moet leiden naar bijzondere eigentijdse verwerkingen van een historisch gegeven.

Niet alleen de uiteindelijke kunstwerken maar vooral ook de weg er naar toe is boeiend en interessant. Alle kunstenaars doen daar op bijzondere wijze verslag van in de vorm van een beeldende weergave van de spannende tocht van het anonieme origineel uit het verleden naar het hoogst persoonlijke kunstwerk van nu.

De confrontatie van het museale origineel met het eigentijdse kunstwerk laat duidelijk zien hoe waardevol het kan zijn om de verworvenheden van het verleden bewust te betrekken bij de kunstbeoefening in het heden. Het feit dat die relatie tussen het verleden en het heden bewust tot iets van zich zelf gemaakt wordt, leidt tot nieuwe interpretaties en tot nieuwe beeldelementen in de eigen artistieke ontwikkeling.

Collectie als inspiratiebron

Museum Het SieboldHuis, Museum Volkenkunde en de Hortus Botanicus zijn musea met een verschillende collectie. Het SieboldHuis huisvest de Japan collectie, het museum Volkenkunde neemt je mee over heel de wereld en de Hortus Botanicus dompelt je onder in de fascinerende wereld van uitheemse natuur.

De collectie is inspiratiebron voor een breed geschakeerde en ondernemende groep textielkunstenaars.

Textiel en musea

Veel Nederlandse musea hebben een omvangrijke en specifieke textielcollectie met diverse aandachtsgebieden als folklore, volkenkunde, weven, borduren, kant, mode en andere vormen van textielkunst. Veel van deze collecties wordt in depot bewaard en slechts af en toe worden delen ervan toegankelijk gemaakt voor het publiek.

Uitgangspunt bij de opzet van de cursus is deze 'verborgen' en vaak onbekende delen van de collectie te laten dienen als inspiratie voor een beeldende en eigentijdse verwerking. We richten ons daarbij niet specifiek op de textielcollectie.

Passie voor textiel

Twee groepen textielkunstenaars verdiepen zich in de collecties van respectievelijk het SieboldHuis en museum Volkenkunde. De rijke collecties van beide musea nodigen uit om veel verschillende invalshoeken te nemen. De bestudering van een geselecteerd stuk uit de museumcollectie, kunsthistorisch en kunstbeschouwend dient als uitgangspunt voor een beeldende eigentijdse verwerking.

De collectie van de Hortus nodigt uit om onderzoek te doen naar herkomst en gebruik van de verschillende planten. Hoe zijn deze in voorbije eeuwen gerubriceerd en vastgelegd en welke kunstenaars hebben zich door deze flora laten inspireren.

De verscheidenheid van de deelnemers leidt tot stimulerende discussies, veel uitwisseling van ervaringen en het doorgeven van relevante informatie. De deelnemers komen uit heel Nederland, zijn gemiddeld genomen ruim 55+ en vertegenwoordigen diverse textieldisciplines. Wat ze gemeen hebben is een zelfde passie, de passie voor textiel en flexibele materialen.

De verwerking

De collecties van de musea en de Hortus dienen als uitgangspunt. De activiteiten tijdens de cursus richten zich niet op een specifieke textieldiscipline. Uitgangspunt in de ontwerpworkshops is het beeldende element. In de verwerkingsfase wordt er aangesloten bij de specialisaties in de textieltechnieken.

De ontwerpworkshops worden begeleid door beeldend kunstenaars/docenten. De workshops kennen een verzamelfase, een veranderfase en een verwerkingsfase. Het hele bewustwordingsproces wordt vast gelegd in een werkboek. Daarin worden alle stappen, overwegingen, gedachten, ontwerpen en proeven verzameld en van commentaar voorzien. Elke deelnemer selecteert een voorwerp, verzamelt daar informatie over en maakt een analyse van de ideeën die het voorwerp oproept. Een belangrijk onderdeel in het bewustwordingsproces is het zich realiseren waarom een bepaald object aanspreekt. De deelnemers leren formuleren wat hen inspireert en welke aspecten hen boeien. De deelnemers leren associëren vanuit visualiteit, zintuigen, gedachten, gevoelens en zakelijke informatie. Door middel van diverse ontwerpstappen ontstaat het uiteindelijke werkstuk. In de verwerkingsfase komen aspecten als textuur, vorm, kleur, techniek en materiaal aan de orde.

Data: 4 lesdagen in 2014

1 dag in museum

3 lesdagen

Doelstelling:

- kennismaking met de collectie van een museum
- onderzoek doen naar een onderdeel van de collectie
- bevorderen toegankelijkheid depotcollecties
- versterking van de band tussen amateurclubs, musea en docenten
- uitdiepen beeldende mogelijkheden van de techniek
- samenwerking tussen deelnemers uit verschillende disciplines
- experimenteel omgaan met traditionele technieken

Programma: dag 1

- kennis maken in de groep
- museum:
 - lezing over de samenstelling van de collectie van het museum
 - rondleiding door de conservator
 - lezing over specifiek onderdeel van de collectie
- ontwerp workshop: inleiding over het ontwerpproces
- schetsen, fotograferen, associëren
- formuleren eigen criteria

dag 2

- vervolg ontwerp workshop: formuleren persoonlijk onderzoeksgebied
- conceptfase: opstellen van een werkplan
- huiswerkopdracht

dag 3

- bespreking huiswerkopdracht
- vervolg ontwerp workshop: van conceptfase naar productiefase
- huiswerkopdracht

dag 4 - bespreking tussenstadium productiefase/afroding

Didactiek

In de workshops zullen verschillende didactische werkvormen aan bod komen.

- werkbepreking in de groep
- werkbepreking in kleinere groepjes met terugkoppeling naar de hele groep
- individuele werkbegeleiding

Expositie

De resultaten van het project zullen in een educatieve tentoonstelling te zien zijn in het museum in mei 2015.